

РЕЦЕНЗИЯ

от Виржиния Иванова Желязкова, професор във Висшето училище по застраховане и финанси - София, доктор по икономика

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма “Финанси, застраховане и осигуряване” във Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) – София

Автор: Калоян Красимиров Беличовски

Тема: Финансови проблеми на регионалните иновационни стратегии в Република България

Научен ръководител: Юлия Георгиева Добрева, доцент във ВУЗФ, д-р по икономика

1. Общо описание на представените материали

Определена съм за член на научното жури по процедурата за защита на дисертационен труд на докторант Калоян Беличовски за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма “Финанси, застраховане и осигуряване” във Висшето училище по застраховане и финанси–София (ВУЗФ) със заповед на Ректора на ВУЗФ доц. д-р Григорий Вазов № 448/20.12.2019 г.

Темата на дисертационния труд е „Финансови проблеми на регионалните иновационни стратегии в Република България“, а научен ръководител на докторанта е доц. д-р Юлия Добрева.

Докторантът е представил следните материали във връзка с обявената процедура:

- копия на заповеди във връзка с докторантурата;
- заповед на ректора на ВУЗФ за определяне на научното жури по процедурата за защитата,
- дисертационен труд;

- автореферат;
- справка за научните приноси;
- списък на публикациите по темата на дисертационния труд;
- копия от тези публикации;
- справка за изпълнение на минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 3. 8. Икономика;
- копие на дипломата за придобита образователно-квалификационна степен „магистър“;
- автобиография.

Материалите се характеризират с пълнота и изрядност.

2.Кратки биографични данни за докторанта

Докторантът Калоян Беличовски е роден през 1991 година. Висшето си образование придобива в Нов български университет, където завършва бакалвърска програма по администрация, а след това придобива образователно-квалификационна степен “магистър” по лидерство и публичен мениджмънт. Започва обучение в образователната и научна степен (ОНС) „доктор” във ВУЗФ през 2017 година в програмата “Финанси, застраховане и осигуряване”. В периода 2014 - досега работи последователно в Manpower Group, Energy Markets и Office 1 Superstore, като заема различни позиции, които подпомагат натрупването на практически опит и познания у него. Владее свободно английски език.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Темата за регионалните иновационни стратегии и техните финансови аспекти е особено актуална днес, когато иновациите заемат централно място за осигуряването на устойчиво развитие на всяка икономическа система. Без финансовото осигуряване на иновациите тяхното реализиране е на практика почти неосъществимо. В този смисъл докторантът правилно се е насочил към изясняване на основните финансови проблеми, свързани с иновационните стратегии.

Докторантът коректно е формулирал тезата на дисертационния си труд: *„създаването, следването и работата по регионални иновационни процеси е най-прекия път към повишение на икономическите равнища в регионите. Анализите доказват, че с тяхна помощ, чрез тяхното сътрудничество между държавния и частния сектор, както и в подкрепата на Аутомотив сектора е възможен значителен икономически ръст. Подкрепени от държавно и частно финансиране и развиване на развойна дейност във висшите учебни заведения, се формира нужния триъгълник, подкрепящ визията, идеята и функцията на иновационната дейност. С подкрепата на Националната стратегия за развитие на*

регионите и „Европа 2020“, развиването на иновационна и развойна дейност биха могли да дадат осезаем резултат по време на Втория програмен период до края на 2020 г.“. Целта и обектът на дисертационния труд са логично следствие от нея. Задачите биха могли да се конкретизират и прецизират, за да съответстват на поставените теза и цел на работата.

4. Познаване на проблема

Докторант Беличовски демонстрира добра осведоменост по отношение на рамката на изследваните от него въпроси. Той има собствено мнение за регионалните иновационни стратегии на нашата страна, притежава известна визия за това как те биха могли да се развиват и до какво биха могли да доведат. Запознат е в теоретичен план със състоянието, в което се намират регионите в България в настоящия момент и извежда някои изводи относно бъдещето им. Като цяло обаче недостатъчно внимание се отделя на финансовата проблематика на изследваните въпроси в дисертационния труд, а заглавието предполага това. Тази проблематика е имплицитно заложена в дисертационния труд.

5. Методика на изследването

Методиката на изследването е представена имплицитно в труда, а не е описана експлицитно в увода. Докторантът използва методи предимно от областта на качествения анализ, което се оказва подходящо за избраната от него проблематика и спомага за доказването на поставената от него теза в увода на работата.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд се състои от увод, три глави, заключение, списък на използваната литература и едно приложение, в рамките на общо 181 страници. В текста фигурират девет схеми, пет диаграми, шест таблици, четири графики и три снимки, които спомагат за илюстрирането на идеите и анализите, представени от автора. Използваните литературни източници са общо осемдесет на брой, което е достатъчно за подобен тип научна разработка. Научният апарат е много добър, източниците са цитирани коректно.

Уводът представя накратко идеята на автора и представлява много добро въведение в проблематиката.

Първата глава представя теоретични постановки по изследваната проблематика. Представени са както регионалната иновационна стратегия на България, така и някои основни особености на регионалните политики на Европейския съюз. В тази глава е анализирана оперативната програма “Регионално развитие”. Докторантът достига до някои важни заключения относно ефективността на използването на еврофондовете и накрая

представя Националната стратегия за регионално развитие на Република България през периода 2012–2020 г.

Обект на втората глава са от една страна регионалните политики на България, от друга - бъдещето пред тях в контекста на отделните шест региона на нашата страна. В тази глава докторантът прави задълбочен анализ на различни финансови аспекти на разглежданите от него въпроси. Разгледани са като източници на финансиране Опретивната програма „Инициатива за малките и средни предприятия“, Националният иновационен фонд и Фонда на фондовете, по-конкретно посредством Фонда за ускоряване и начално финансиране. Анализирани са мястото на всеки от тези три източника за финансирането на различни сегменти от бизнеса в България.

Във фокуса на третата глава е поставен анализът на някои емпирични изследвания, посветени на тематиката на дисертационния труд. Трябва обаче да се отбележи, че са привлечени твърде малко на брой - едва десет - анкетирани лица от изборния за целта от автора град Видин. Този брой е твърде малък, за да се правят сериозни заключения, но все пак показва инициативността на докторанта и стремежа му да извършва емпирични проучвания по избраната от него тема на дисертационния му труд. Некоректно е неименоването на сектора в икономиката ни, произвеждащ части за автомобили като “аутомотив индустрия”, това обаче би могло да се коригира в рамките на бъдещи изследвания. Твърде оптимистично е да се смята, че, както докторантът твърди, автомобилната индустрия в България първа ще влезе е Индустрия 4.0. Все пак, не трябва да забравяме, че в момента в страната ни се произвеждат само части на автомобили. Дали и кога ще започне производството на автомобили, не е ясно. Тези в известна степен критични бележки по отношение на някои твърдения на докторана в третата глава в никакъв случай не омаловажават стойността на представения от него анализ. Той се характеризира с редица конкретни и обосновани изводи и полезни препоръки с практическа стойност..

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Докторантът е представил приносите на дисертационния си труд с известна разлика в автореферата и в справката за приносите. Счита обаче, че те са формулирани коректно и ги приемам с бележката, че трябва да има пълно съответствие на двата варианта в двата документа. Дисертационният труд като цяло се характеризира предимно с практическа стойност и оттам и практико-приложните приноси имат водещо значение. Особено ценни са

извършеното анектно проучване на малки и средни предприятия, както и анализът на ролята на регионалните иновационни стратегии в сферата на автомобилната индустрия.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

За целите на настоящата процедура докторантът е представил общо три самостоятелни публикации по темата на дисертационния труд, от които една научна статия и два научни доклада. Две от публикациите са на български език, третата - на английски език. По този начин докторантът изпълнява националните минимални изисквания за придобиване на ОНС „доктор”.

9. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Докторантът Калоян Беличовски изпълнява националните минимални изисквания за придобиване на ОНС „доктор”, заложи в Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав на Р България - присъждат му се 50 точки за дисертационния труд и общо 30 точки за научните му публикации.

10. Лично участие на докторанта

От дисертационния труд е видно авторовото отношение към изследваната проблематика. Личи позицията на докторанта по изследваните от него проблеми и неговото активно мнение по тях. Това се дължи на доброто познаване на тематиката, обект на дисертационния труд, както и на специалния интерес на автора към нея.

11. Автореферат

Авторефератът на дисертационния труд е изготвен в съответствие с възприетите за подобен род научни разработки изисквания. Обемът му от 30 страници е достатъчен за илюстрирането на основните положения в дисертационния труд.

12. Критични забележки и препоръки

Основната ми критична бележка към докторанта е по отношение на генерализирането при съставянето на някои от изводите в неговия труд. Бих му препоръчала по-голяма критичност, както и смелост в изказване на личното мнение. Предполагам обаче, че това ще стане при натруване на повече изследователски опит и житейска зрялост.

13. Лични впечатления

Познавам докторанта от времето, когато беше зачислен в докторантура на индивидуална подготовка във ВУЗФ. Имам много добри впечатления от него като амбициозен и усърден млад човек.

14. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на докторанта да продължи по-задълбочено и критично изследване на избраната от него тема, тъй като тя е актуална и ще продължава да бъде във фокуса на обществения интерес и в следващите години.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение на гореизложеното, давам своята положителна оценка за дисертационния труд, автореферата, постигнати резултати и приноси, както и за научните публикации на докторат Калоян Беличовски и предлагам на почитаемото научно жури да му присъди образователната и научна степен “доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика; докторска програма “Финанси, застраховане и осигуряване” във Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) – София.

5.02.2020 г.

Рецензент:

проф. д-р Виржиния Иванова Желязкова